

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ:
ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΟΙΝΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ, ΚΟΙΝΕΣ ΑΞΙΕΣ

Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας

ec.europa.eu/world/enp

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση
Εξωτερικών Σχέσεων
Β – 1049 Βρυξέλλες
enp-info@ec.europa.eu

NF-30-08-052-EL-D

Βοηθώντας την Ουκρανία με τη μεταναστευτική ροή

Η Ουκρανία έχει περίπου 500 χιλιόμετρα κοινών συνόρων με τα ανατολικά όρια της Ε.Ε. Επιπλέον, συνορεύει με τρεις χώρες που δεν ανήκουν στην Ε.Ε., με 1500 χλμ κοινών συνόρων με τη Ρωσική Ομοσπονδία. Αυτό αποτελεί ιδανικό σημείο διαμετακόμισης για την άτακτη μετανάστευση στην Ένωση – πάνω από 30.000 αδήλωτοι μετανάστες προσπάθησαν να εισέλθουν στη χώρα το 2007 – πράγμα που καταπονεί σημαντικά τους πόρους της χώρας.

Το Ουκρανικό Υπουργείο Εσωτερικών και άλλες αρχές συνεργάζονται με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΙΟΜ) σε ένα υποστηριζόμενο από την Ε.Ε. πρόγραμμα για τη βελτίωση της ικανότητας της κυβέρνησης να διαχειρίζεται τη ροή μεταναστών.

Το πρόγραμμα υποστηρίζει μια μεγάλη γκάμα δραστηριοτήτων, από την οικοδόμηση υποδομών έως την κατάρτιση και την έρευνα, προκειμένου να βοηθηθεί η Ουκρανία στην ανάπτυξη ενός συνεκτικού συστήματος διαχείρισης της μετανάστευσης.

Νέα όρια στη διαχείριση συνόρων

Το πρόγραμμα παρέχει επίσης κατάρτιση για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των συνοριοφυλάκων και άλλων υπαλλήλων που χειρίζονται τους μετανάστες. Η Κρατική Υπηρεσία Συνοριοφυλακής συνεργάζεται με Ούγγρους και Πολωνούς ομολόγους της για συστήματα πρόσληψης, κατάρτισης και ανάπτυξης σταδιοδρομίας, καθώς και για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

«Τα έργα αυτά έχουν θέσει τα θεμέλια για ένα σύγχρονο σύστημα διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων», αναφέρει ο Jeffrey Labovitz του ΙΟΜ, της διεθνούς επιτροπής ελέγχου της μετανάστευσης. «Ο ΙΟΜ καλωσορίζει τις προσπάθειες μεταρρύθμισης της Ουκρανίας σύμφωνα με τα πρότυπα της Ε.Ε. Μαζί, μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι η βοήθειά μας βασίζεται στα θεμέλια της αλλαγής που προσπαθεί να επιτύχει η υπηρεσία».

«Πρόκειται για ένα από τα πρώτα προγράμματα που δεν παρέχουν απλά εξοπλισμό», παρατηρεί ο Oleksandr Ranychenko της Κρατικής Υπηρεσίας Συνοριοφυλακής. «Χρησιμοποιούμε τις εκθέσεις των εμπειρογνομόνων της Ε.Ε. για να ενισχύσουμε τις δικές μας δυνατότητες. Έχουμε μια στρατηγική που θα μας φέρει σε πλήρη συμμόρφωση με τα πρότυπα της Ε.Ε. έως το 2015».

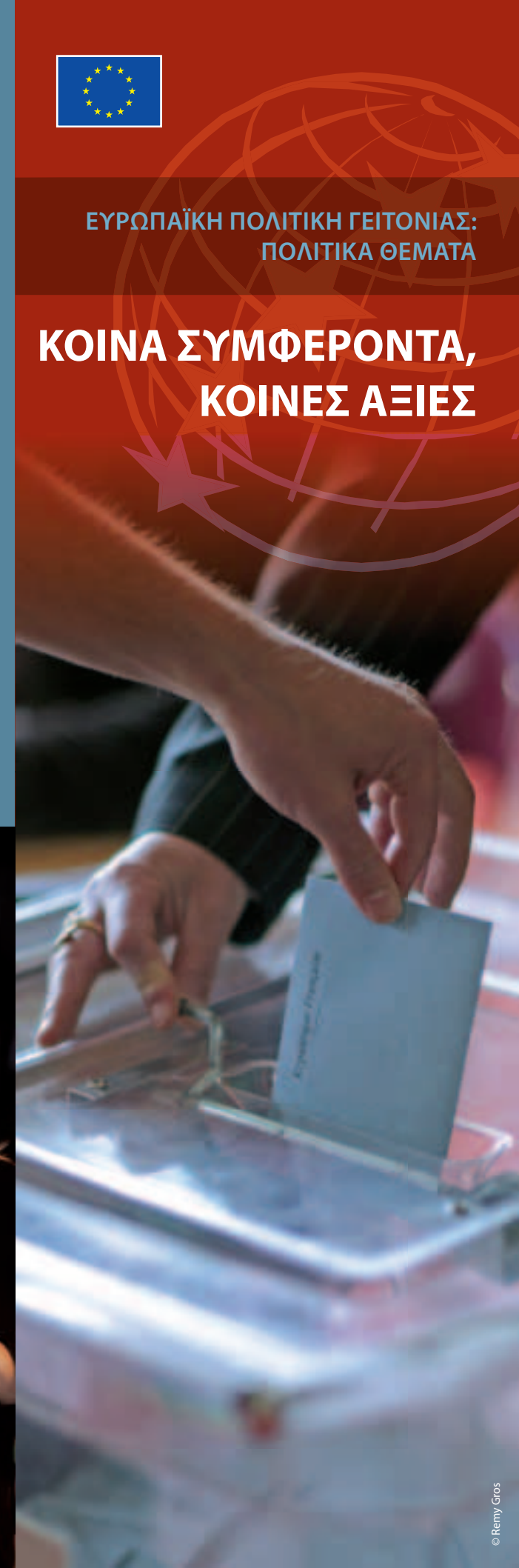
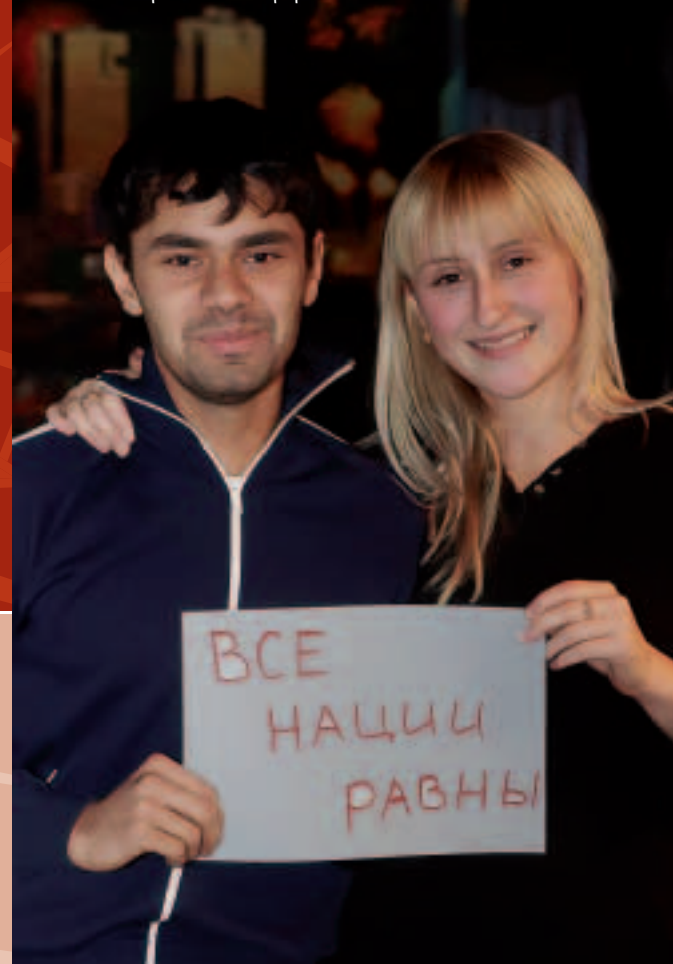
Κάνοντας τις σωστές κινήσεις

Εκατομμύρια Ουκρανοί πλέον εργάζονται στο εξωτερικό, και πολλοί άλλοι βρίσκουν ελκυστική την ιδέα. Ωστόσο, πολλοί από αυτούς μεταναστεύουν παράνομα και αυτό τους καθιστά ευάλωτους στην εκμετάλλευση από εμπόρους ανθρώπων και αδίστακτους εργοδότες. Τα Κέντρα Υποστήριξης Μετανάστευσης (CMA) βοηθούν τους Ουκρανούς να παίρνουν σωστές αποφάσεις και τους παρέχουν πρακτική και νομική υποστήριξη.

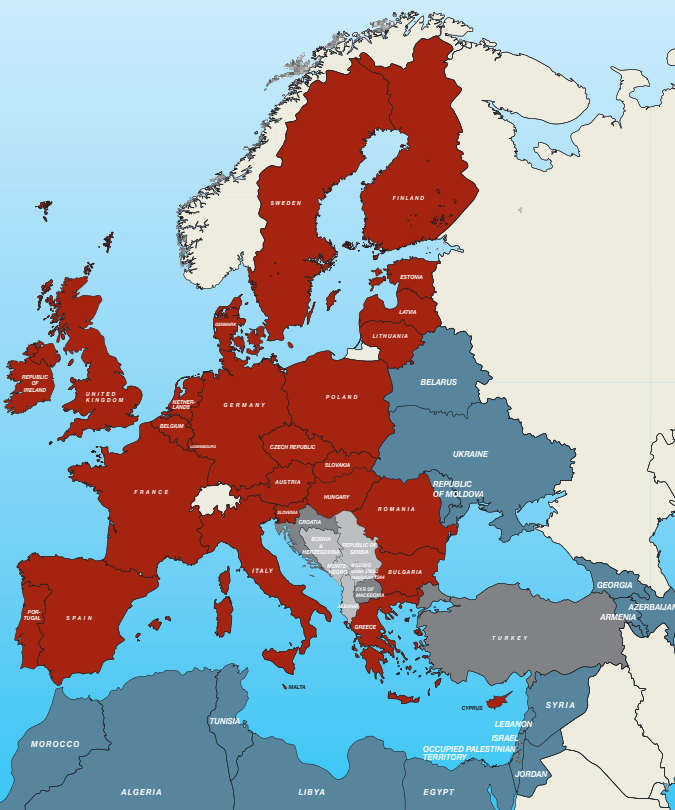
Με τη βοήθεια των κέντρων αυτών, εκατοντάδες Ουκρανοί έχουν βρει νόμιμες ευκαιρίες εργασίας στο εξωτερικό και έχουν κατορθώσει να ξεφύγουν από δύσκολες καταστάσεις. Ο Oleg, που κάποτε έχασε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό για μια απατηλή δουλειά στο εξωτερικό, μπόρεσε να βρει αξιοπρεπή και νόμιμη απασχόληση στη Δημοκρατία της Τσεχίας.

Ο εργοδότης της Natalya, που εργαζόταν νόμιμα στη Δανία, αρνήθηκε να τις πληρώσει τους μισθούς της. Ένα CMA την έφερε σε επαφή με μια δανέζικη υπηρεσία δωρεάν νομικών συμβουλών για μετανάστες, η οποία έλυσε τη διαμάχη.

«Όλα τα έθνη είναι ίσα» - Ημερίδα Μεταναστών

- Κράτη Μέλη της Ε.Ε.
- Χώρες-εταίροι της ΕΠΓ
- Υποψήφιος προς ένταξη στην Ε.Ε. χώρες
- Εν δυνάμει υποψήφιος προς ένταξη στην Ε.Ε. χώρες

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Εξωτερικές σχέσεις

Σύμφωνα με μια πρόσφατη μελέτη, οι περισσότεροι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υπέρ της στενότερης συνεργασίας με τις γειτονικές χώρες. Πιστεύουν ότι οι στενότεροι δεσμοί μπορούν να ενισχύσουν την ειρήνη και τη δημοκρατία.

Αυτό ακριβώς το θέμα είναι στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ). Η ΕΠΓ, που αναπτύχθηκε το 2003/2004 με στόχο τη σύσφιξη των σχέσεων της διευρυμένης Ε.Ε. με τους γείτονές της, αφορά την ανάληψη ουσιαστικής δράσης προς υποστήριξη της μεταρρύθμισης και ενίσχυσης της ευημερίας για τη βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών στη γειτονιά μας.

Πώς λειτουργεί; Η Ε.Ε. και κάθε μία από τις γειτονικές της χώρες συμφωνούν για τους τρόπους οικοδόμησης στενότερων σχέσεων και υποστήριξης μεταρρυθμίσεων για διάστημα τριών έως πέντε ετών. Οι κοινές δεσμεύσεις αναλύονται στα επονομαζόμενα Σχέδια Δράσης. Τεχνογνωσία και χρηματοδότηση (σχεδόν 12 δις € από το 2007 έως το 2013) διατίθενται μέσω του «Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης» (ENPI), προς υποστήριξη του εκσυγχρονισμού και της μεταρρύθμισης.

Ιδανικά εν δράσει

Η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι βασικές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, το κράτος δικαίου είναι άκρως απαραίτητο για την αειφόρο μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και την ευημερία. Για τους λόγους αυτούς, η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας βασίζεται σε μια αμοιβαία δέσμευση για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.

Η Ε.Ε. υποστηρίζει τις κυβερνήσεις-εταίρους και την κοινωνία των πολιτών στις προσπάθειες πολιτικής μεταρρύθμισης: από τη νομοθετική μεταρρύθμιση έως τη διασφάλιση της ελευθερίας του τύπου, από την υποβοήθηση θυμάτων πολιτικής καταπίεσης έως την καταπολέμηση των βασανιστηρίων.

Το κοινό Σχέδιο Δράσης της ΕΠΓ επιτρέπει σε κάθε χώρα να εστιάζει στις σημαντικότερες προτεραιότητες. Ο πολιτικός διάλογος για θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως η μετανάστευση και η τρομοκρατία, παίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην Πολιτική Γειτονίας.

Μεταμορφώνοντας μια οδυνηρή κληρονομιά

Τα επονομαζόμενα «Μολυβένια Χρόνια», από τη δεκαετία του '60 ως τη δεκαετία του '80, ήταν ένα δύσκολο κεφάλαιο στη σύγχρονη ιστορία του Μαρόκου. Σε αυτή την περίοδο χαρακτηρίστηκε από συστηματικό «πόλεμο» κατά των διαφωνούντων και πραγματοποιήθηκαν μεγάλης κλίμακας επιθέσεις σε διαμαρτυρόμενους.

Σήμερα, στα πλαίσια των προσπαθειών εκδημοκρατισμού, ο βασιλιάς του Μαρόκου, Μοχάμεντ ο 6ος, προσπαθεί να θεραπεύσει τις πληγές αυτής της επώδυνης περιόδου. Από το 2004, η Επιτροπή Ισότητας και Συμφιλίωσης έχει βοηθήσει στη συμφιλίωση και αποζημίωση θυμάτων κακοποίησης και βίας.

Δεν ήταν μόνο οι επιμέρους πολίτες που υπέφεραν κατά τα Μολυβένια Χρόνια όμως. Ορισμένες επαναστατικές περιφέρειες έμειναν πίσω λόγω μιας πολιτικής κοινωνικοοικονομικής εγκατάλειψης. Μια τέτοια περιοχή ήταν η εργατική περιφέρεια Mohammedi στην Καζαμπλάνκα, το εμπορικό κέντρο του Μαρόκου.

Όπως και σε άλλες περιοχές της χώρας, η Ε.Ε. υποστηρίζει μια πολύπλευρη πρωτοβουλία για την ανάκαμψη και αναβάθμιση αυτής της κάποτε δυναμικής γειτονιάς, που έχει δώσει στο Μαρόκο ορισμένα από τα μεγάλα ονόματα της λογοτεχνίας, της μουσικής, της τέχνης και του αθλητισμού του.

Επισκευάζοντας τη ζημιά

«Υποστηρίζουμε έργα που βοηθούν στην επανόρθωση της ζημιάς που έχει υποστεί αυτή η κοινότητα, όπως οι ομάδες νέων και γυναικών, οι σύνδεσμοι στέγασης, οι κλινικές και τα πολιτιστικά κέντρα», εξηγεί η Fatna el-Bouih, ακτιβίστρια πολιτικών δικαιωμάτων και πρώην διαφωνούσα, η οποία συντονίζει την επιτροπή. «Ρόλος μου είναι να διασφαλίζω ότι όλα αυτά τα έργα αλληλοσυμπληρώνονται».

Η αναβίωση του τοπικού κέντρου νεότητας, που ιδρύθηκε τη δεκαετία του '50, είναι ένα από τα έργα που λαμβάνουν υποστήριξη. «Στο παρελθόν, από το κέντρο αυτό έχουν περάσει ολόκληρες γενιές ηθοποιών, ποιητών, συγγραφέων και θεατρικών συγγραφέων», δηλώνει υπερήφανα ένας εθελοντής.

Σήμερα το κέντρο, που εξελίσσεται για να ανταποκριθεί στις ανάγκες μιας νέας γενιάς, είναι και πάλι ζωτικός δίαυλος για τους νέους της φτωχής αυτής περιφέρειας. Εκεί, αγόρια και κορίτσια μπορούν να ασχοληθούν με πολλά αθλήματα, από βόλεϊ έως πυγμαχία, να πάρουν μαθήματα μουσικής από σημαντικούς μουσικούς, να λάβουν μέρος σε πολιτιστικά δρώμενα, ακόμη και να μάθουν χιπ χοπ ή break-dance.

Ανώδυνος τοκετός για τον ελεύθερο τύπο

Παρότι η ελευθερία του τύπου έχει σημειώσει πρόοδο στην Ιορδανία, η πολύπλοκη νομοθεσία, οι νομικές αμφιβολίες και η έλλειψη ευαισθητοποίησης για το θέμα σημαίνει ότι οι δημοσιογράφοι ακόμη πέφτουν θύματα του συστήματος.

Δεδομένου του σπουδαίου ρόλου των ΜΜΕ, είναι σημαντικό οι Ιορδανοί δημοσιογράφοι να λαμβάνουν επαρκή νομική προστασία ώστε να δραστηριοποιούνται επαγγελματικά χωρίς φόβους για αντίποινα. «Τα ΜΜΕ είναι θεμέλιος λίθος της μεταρρύθμισης και της δημοκρατίας», αναφέρει ο Nidal Mansor, πρόεδρος του Κέντρου Προώσπισης της Ελευθερίας των Δημοσιογράφων (CDFJ). «Για αυτό το λόγο, αποφασίσαμε να ιδρύσουμε μια μονάδα υπεράσπισης των νομικών δικαιωμάτων των δημοσιογράφων».

Γεννημένοι υπερασπιστές

Με την υποστήριξη της Ε.Ε., το 2002 το CDFJ ίδρυσε τη μονάδα νομικής βοήθειας ΜΜΕ, τη Melad, που σημαίνει «γέννηση» στα αραβικά. «Η Melad είναι πραγματικά μια γέννηση. Είναι η γέννηση μιας νέας αρχής για τους δημοσιογράφους μετά από χρόνια αγώνων. Είναι το πρώτο πρόγραμμα παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας σε δημοσιογράφους στον αραβικό κόσμο», σημειώνει ο Mansor.

Η Melad όχι μόνο υπερασπίζεται τους δημοσιογράφους στα δικαστήρια δωρεάν (πάνω από 50 υποθέσεις μόνο το 2007), αλλά και τους παρέχει δωρεάν συμβουλές, καθώς και πληροφορίες και κατάρτιση για τα νόμιμα δικαιώματά τους.

Η μονάδα ασχολείται επίσης με τη συνηγορία, τόσο στην Ιορδανία όσο και σε άλλες αραβικές χώρες, με στόχο τη βελτίωση του νομικού κλίματος και την εναρμόνισή του με τα διεθνή πρότυπα. Σε αυτά περιλαμβάνεται η υποβολή προτάσεων για νόμους και τροποποιήσεις υφιστάμενων νόμων που περιορίζουν την ελευθερία του τύπου. «Πρόσφατα, όταν προτείναμε ένα εναλλακτικό σχέδιο νόμου για τον τύπο, οι συντηρητικοί βουλευτές αιφνιδιάστηκαν από αυτή την πρωτότυπη παρέμβαση», θυμάται ο Mansor.

Η Melad προσπαθεί επίσης να αγγίξει όλο τον αραβικό κόσμο. «Θα θέλαμε να μεταμορφώσουμε τη Melad σε ένα περιφερειακό πρόγραμμα για χώρες με αντίστοιχες ελευθερίες του τύπου, όπως η Αίγυπτος, το Μαρόκο και ο Λίβανος», ελπίζει ο Mansor.

Σπάζοντας το ταμπού του βασανισμού

Στο παρελθόν, τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ιορδανία δέχθηκαν κριτικές από το διεθνή χώρο, και τα βασανιστήρια σηματοδοτήθηκαν ως μία από τις προβληματικές περιοχές. Μετά από μια έκθεση του Ειδικού Εισηγητή του ΟΗΕ για τα βασανιστήρια το 2006, η κυβέρνηση της Ιορδανίας και η κοινωνία των πολιτών αποφάσισαν να διπλασιάσουν τις προσπάθειές τους για την εξάλειψή τους.

Στο επίκεντρο αυτής της εκστρατείας είναι η ιορδανική μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) Adaleh (Δικαιοσύνη), η οποία έχει λανσάρει ένα έργο με την υποστήριξη της Ε.Ε. για την παρακολούθηση περιπτώσεων κακοποίησης και τη συνηγορία κατά των βασανιστηρίων. «Τα βασανιστήρια είναι ένα ευαίσθητο θέμα στην Ιορδανία, και οι Ιορδανοί δυσκολεύονται να αποδεχθούν την ύπαρξή τους», εξηγεί η Luna Sabbah της Adaleh. «Είμαστε η πρώτη τοπική ΜΚΟ που χειρίζεται το θέμα αυτό, και έτσι πρέπει να βαδίζουμε προσεκτικά».

Όλα στο φως

«Το γεγονός ότι έχουμε την υποστήριξη του υπουργού δικαιοσύνης, της κοινωνίας των πολιτών, της αστυνομίας και των δυνάμεων ασφαλείας, εγκληματολόγων, κρατικών λειτουργών και άλλων ενδιαφερόμενων είναι σημαντικό επίτευγμα», τονίζει η Sabbah.

Επιπλέον, η Adaleh έχει δημοσιεύσει την πρώτη συνεκτική τοπική έκθεση που προσδιορίζει πού προκύπτουν περιπτώσεις βασανιστηρίων, ώστε να αναληφθεί δράση προς αποφυγή μελλοντικών περιστάσεων.

«Και για πρώτη φορά, στη νομοθεσία της Ιορδανίας υπάρχει νομικός ορισμός των βασανιστηρίων», αναφέρει ο Talib el-Saqqaf, διαπρεπής Ιορδανός δικηγόρος ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνέβαλε σημαντικά στην έκθεση.

«Δεν υπάρχει ανοχή για τα βασανιστήρια από τους πολίτες της Ιορδανίας, και τα ΜΜΕ έχουν ενδιαφερθεί για το έργο μας», προσθέτει ο el-Saqqaf.

Η Adaleh εκμεταλλεύεται αυτό το κλίμα συμπάθειας. «Δημιουργούμε έναν ευρύ συνασπισμό για την καταπολέμηση των βασανιστηρίων και την ευαισθητοποίηση στο θέμα αυτό», αναφέρει η Sabbah. Ο el-Saqqaf προσθέτει: «Έχουμε επίσης σκοπό να δημιουργήσουμε ένα σύστημα παρακολούθησης και τεκμηρίωσης μέσω της συνεργασίας με ΜΚΟ και το δικαστικό σώμα».

